

HELYI TANTERV

IDEGEN NYELV

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát. A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

ALAPELVEK, CÉLOK:

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek.

Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is

viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárasmódokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit.

A tanulónak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni.

Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni.

A NYELVTANULÁS CÉLRENDSZERE

A kommunikatív kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.

A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A kommunikatív kompetencia több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia.

- A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve bázisképességeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédkésztségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.
- A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak – az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt – tudatosítania kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).
- A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben,

az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell

azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki.

A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élteti, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljon számukra. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése:

A diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT alkalmazások készség szintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák.

Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

KÖVETELMÉNYEK:

A Nemzeti Alaptanterv a közoktatás főbb szakaszaira minden diák számára a minimális szintet határozza meg amelyet a négy alapképesség területén kell teljesíteni. A szintek összhangban vannak az Európa Tanács által hatfokozatú skálán meghatározott szintekkel (Közös Európai Referenciakeret) .

A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	4. évfolyam, minimumszint	8. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A2	B1
Második idegen nyelv	–	–	A2

- A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. A 12. évfolyam végére minden diáknak legalább az önálló nyelvhasználati szintre (B1) kell eljutnia. Iskolánk vonatkozó idegen nyelvi tanterveiben ez a kötelezettség a középszintű érettségire készülő, **normál tartery szerint , emelt óraszámú (3+2) képzésben** résztvevő diákjainkat érinti.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1
Második idegen nyelv	–	–	–	A1	A2

- **Nyelvi Előkészítő évfolyamon (NYEK), emelt szintű tantervünk** szerint tanuló diákjaink esetében a tankötelezettség végére magasabb szintű, önálló

nyelvhasználói (B2) nyelvtudás a várható követelmény. Ebben az esetben a NAT által az egyes képzési szakaszokra meghatározott nyelvi szintek a következők:

	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	B1	B2

- **Második idegen nyelvből** a 12. év végére A2 ill. a Nyelvi Előkészítő Osztályokban A2+ szint a kívánatos cél.

Mindezen kimeneti eredmények előfeltétele, hogy az általános iskolából a diák a megfelelő bemeneti szinttel érkezzon és tanulmányai során folyamatosan eleget tegyen a számára teljesítendően előírtaknak illetve megfeleljen a továbbhaladás feltételeinek.

Az A1, A2, B1 és B2 szintek meghatározása:

Az Európa Tanács idegen nyelvi tudás szintmeghatározó táblázata és a kétszintű érettségi „megfeleltetési” táblázata

Európa Tanács	NAT 2013	Érettségi vizsga
B1-B2	B2 Európai középszint	Emelt szint
Önálló nyelvhasználó	B1 Európai küszöbszint	Középszint
A 1-A2	A2 Európai alapszint	
Alapszintű nyelvhasználó	A 1 Európai minimumszint	

Önálló nyelvhasználó	B2	Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes módon olyan szintű normális interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
----------------------	----	---

	B1	Megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén. Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Le tud írni élményeket és eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá röviden meg tudja indokolni és magyarázni a különböző álláspontokat és terveket.
Alapszintű nyelvhasználó	A2	Megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információ, vásárlás, helyismeret, állás). Tud kommunikálni olyan egyszerű és begyakorolt feladatok során, amikor egyszerű és közvetlen információcserére van szükség ismerős és begyakorolt dolgokra vonatkozóan. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.
	A1	Megérti és használja a számára ismerős mindennapi kifejezéseket és nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja konkrét szükségleteinek kielégítése. Be tud mutatkozni, és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek, pl. alakhelyre, ismerősökre és tulajdonságokra vonatkozóan. Képes egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.
A1 Európai minimum-szint		Ezen a szinten a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni személyes jellegű kérdéseket (pl. hogy hol lakik) ismerős emberekre és dolgokra vonatkozóan. Képes egyszerű interakciókra, amennyiben a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.
Beszédértés		Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, melyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.

Beszédkésztség	Képes egyszerű beszélgetésben részt venni, amennyiben a partner lassan, jól artikulálva beszél. Képes feltenni és megválaszolni egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Lakóhelyét, ismerőseit képes egyszerű fordulatokkal leírni.
Olvasásértés	Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokon, katalógusban.
Írás	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözlőket megírni.

A2 Európai alapszint	Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódik (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben tud kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információt cserél családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.
Beszédértés	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert, közvetlen dolgokról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzeneteket, bejelentéseket és egyéb gyakori szövegek lényegét.
Beszédkésztség	Részt tud venni egyszerű, begyakorolt, mindennapi témáról szóló beszélgetésben, mely közvetlen információcserét igényel ismert tevékenységgel kapcsolatban. Képes magát megértetni társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például családját, lakóhelyét, tanulmányait.
Olvasásértés	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
Írás	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.

B1 Európai küszöbszint	Ezen a szinten a diák megérti a fontosabb információkat a világos, standard szövegekben, amelyek ismert témáról szólnak és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola és a szabadidő stb. terén. Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, a reményeit és ambícióit,
---	---

	továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.
<i>Beszédértés</i>	A köznyelvi beszédet főbb vonalaiban megérti, ha az rendszeresen előforduló, számára ismert témáról szól. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió és tévéműsorokban, melyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és melyekben viszonylag lassan beszélnek.
<i>Beszédkésztség</i>	Részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben felkészülés nélkül. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal el tudja mondani élményeit, céljait. Röviden meg tudja indokolni és magyarázni a véleményét, el tud mondani történetet, és véleményét meg tudja fogalmazni.
<i>Olvasásértés</i>	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, melyek hétköznapi témákkal kapcsolatosak, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat.
<i>Írás</i>	Meg tudja fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Be tudja számolni élményeiről, véleményéről.

B2 Európai középszint	Ezen a szinten a diák megérti az összetett konkrét vagy elvont témájú szövegek gondolatmenetét, beleértve a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes interakciót tud kezdeményezni és fenntartani anyanyelvű beszélővel, mely egyik félnek sem megterhelő. Képes világos és részletes szöveget alkotni széles témakörben, véleményét képes aktuális témákról kifejteni a lehetséges előnyök és hátrányok részletezésével.
<i>Beszédértés</i>	Megérti a hosszabb előadást, képes követni az összetett érvelést. Megérti a rádió és tévé aktuális eseményeiről szóló hírműsorait, valamint a köznyelvet használó játékfilmek többségét.
<i>Beszédkésztség</i>	Folyékonyan és természetesen tud részt venni anyanyelvű beszélőkkel folytatott beszélgetésben mindennapi témákról, felkészülés nélkül. Részletesen ki tudja fejteni, meg tudja indokolni, magyarázni és védeni a véleményét, el tud mondani egy történetet. Képes világosan fogalmazni részletes, összefüggő szöveget a jelenkor problémáival és érdeklődésévei kapcsolatos témákban. Be tudja számolni élményeiről, képes kifejteni véleményét, érvelni egy álláspont mellett és ellen.

<i>Olvásásértés</i>	Elolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket. Megérti a jelenkor problémáival kapcsolatos szövegek (cikkek, beszámolók, narratívák) lényegét, illetve a bennük lévő információt, érvelést. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló irodalmi prózai szövegeket.
<i>Írás</i>	Több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegen nyelvi kommunikáció során. Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie. Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat. Fontos, hogy a tanulók fejlődését és haladását a követelmények elérésében mind szóban, mind írásban folyamatosan ellenőrizzük és értékeljük. A tanulóknak legyen módjuk minél többször számot adni ismereteikről valamint mind a négy nyelvi alapkészség területén elért haladásukról. Az ellenőrzés és értékelés visszajelzés mind a tanuló mind a tanár számára munkájuk eredményességéről. Csak ez teszi lehetővé a tanár számára, hogy a megtervezett tanítási/tanulási folyamatot a konkrét helyzetnek megfelelően az adott tanulócsoport igényeihez, szükségleteihez igazítsa.

A folyamatosság mellett hasonlóan fontos a fokozatosság. Az ellenőrzés és értékelés során alkalmazott módszerek és feladattípusok a tanulók számára legyenek ismertek, begyakoroltak és fokozatosan nehezedjenek a tanulók előrehaladásának megfelelően.

Ellenőrizni és értékelni kell:

- a nyelvi ismeretek (szókincs és nyelvtan) szintjét
- a kommunikációs készségek (beszédértés, beszédkészség, írott szövegértés, íráskészség) szintjét
- az országismeret szintjét.

Ellenőrizni és értékelni kell a négy nyelvi alapkészség fejlődését és szintjét:

a BESZÉDÉRTÉS területén:

- a globális szövegértést
- a speciális (keresett ill. szükséges) információk megértését

a BESZÉDKÉSZSÉG területén:

- a szókincs és a nyelvi struktúrák gazdagságát
- a helyes hangsúlyt és intonációt
- az érthető kiejtést
- a szituációnak ill. a feladatnak megfelelő (viselkedési és kifejezési) formát
- a szituációnak ill. a feladatnak megfelelő tartalmat
- a nyelvhelyességet és az önkorrekciónak

az ÍROTT SZÖVEG ÉRTÉS területén:

- a globális szövegértést
- a speciális (keresett ill. szükséges) információk megértését

az ÍRÁSKÉSZSÉG területén:

- a szókincs és a nyelvi struktúrák gazdagságát
- a helyesírást
- a szituációnak ill. a feladatnak megfelelő formát
- a szituációnak ill. a feladatnak megfelelő tartalmat
- a nyelvhelyességet és az önkorrekciónak

Törekedni kell a nyelvhelyességre, és hasonlóan fontos, hogy a tanulóknak fejlesszük az önkorrekciónak képességét, de legalább ilyen lényeges, ha nem lényegesebb, hogy a tanulók bátran merjenek beszélni, kommunikálni a tanult idegen nyelven.

AZ IDEGENNYELVI MUNKAKÖZÖSSÉG ÁLLÁSFOGLALÁSA

- 1. az írásbeli beszámoltatások formáiról**
- 2. a szóbeli beszámoltatások formáiról**
- 3. az otthoni felkészülés elveiről**

1. Az írásbeli beszámoltatások formái:

- Írásbeli felelet – az előző óra/órák anyagából íratott dolgozat, a rendszeres, mindennapi felkészülés ellenőrzésére szolgál
- Röpdolgozat – több óra anyagából, egy-egy részegységből, meghatározott szempontok alapján megíratásra kerülő írásbeli dolgozat. Ez a szempont lehet például egy téma szókincanyagának, vagy egy tárgyalt nyelvtani egység ismeretének számonkérése.
- Témazáró dolgozat (éves szinten a száma megegyezik az idegen nyelvi heti óraszámmal) – az előbbiektől minőségileg és mennyiségileg is különbözik. Íratását tematikus ismétlés, rendszerezés és összegzés előzi meg. Fontosságának súlya miatt a diákok számára megfelelő felkészülési időt kell biztosítani. A dolgozat várható időpontját a szaktanár 1 héttel előre beírja a napló haladási rovatába. A diákok írásbeli dolgozataikat kijavítva 2 héten belül kézhez kapják. A dolgozattal szembeni követelmények:
  - a tanultakat sokféleképpen kifejező és azokat összefüggésekben használó tudást mérjen

- Fontos, hogy a diákok tisztában legyenek a tőlük elvárt teljesítménnyel illetve a dolgozatban szereplő feladattípusokkal is.
- Szintfelmérő dolgozat – Az írásbeli számonkérésnek erre a típusára is érvényesek a témazáró dolgozatnál felsorolt szempontok. További jellemzői: standardizált tudásszintmérő dolgozat, amit egy adott évfolyam minden diákja megír. Nagyobb és változatosabb anyagot fog össze, mint a témazáró dolgozat.

A felsorolt írásbeli számonkérések valamennyi formájára vonatkoznak az alábbi szempontok:

- a munkaközösség tagjai a dolgozatok javítása során egységes hibajelölést alkalmaznak
- a szintfelmérő dolgozat egységes feladatsorán kívül a többi, az adott szaktanárok által összeállított dolgozat esetében is törekszenek arra a munkaközösség tagjai, hogy hasonló szempontok, elvek alapján, hasonló pontozással írássák meg a diákokkal a dolgozatokat.
- A dolgozatok értékelése az érdemjegyek közzlése mellett szóbeli értékelést is jelent. Ez lehet személyre szóló, de lehet általános is, amikor például a dolgozatokban előforduló típushibákra hívjuk fel a figyelmet.
- Az írásbeli munkák értékelése azonos súlyú a diáknak a tanév során szerzett szóbeli érdemjegyeivel. Kivételt képeznek a tanév során egyenletes időközökben megíratásra kerülő témazáró dolgozataira és a 2. félévben esedékes szintfelmérő dolgozataira adott érdemjegyek. Ezen jegyek beszámítása – nem egyértelmű átlag esetén – kétszeres súlyozással történik.

2. A szóbeli beszámoltatások formái:

- Szóbeli felelet – rendszeres és folyamatos ellenőrzési, értékelési forma. Az előző óra anyagából, ismétlő kérdésekkel kiegészítve.
Értékelési szempont: a felépítettség, összefüggőség szaknyelv használata, nyelvhelyesség (egyéb szaktantárgyi követelmények). Felelet értékű az osztályzat.
- Beszámoló
a nevelőtestület, illetve a szaktanár döntése alapján, ha a tanuló mulasztása meghaladja a tanórák 20 %-át
- Szintfelmérő vizsgafelelet
A munkaközösség határozata alapján (az éves munkatervben rögzítetteknek megfelelően) az adott évfolyamon vagy az adott évfolyam követelményei vagy az adott évfolyamig előírt követelmények alapján a középszintű érettségi vizsgához hasonló szóbeli számonkérés. Értékelés: kettős súlyú érdemjegy.
- Próba-érettségi vizsgafelelet
12. évfolyamon a második félévben (éves munkatervben rögzített időpontban) év elején történő bejelentéssel a középszintű érettségi vizsga követelményeinek számonkérése szóban. Értékelés: kettős súlyú érdemjegy.

3. Otthoni felkészülés

- Az idegen nyelv tanulás megköveteli a diákoktól a rendszeres otthoni készülést is. A házi feladat szinte minden esetben szóbeli és írásbeli jellegű is. Törekszünk arra,

hogya a különböző tudásszintű tanulók differenciáltak kapjanak feladatokat. Fontos, hogy a diákok világos, pontos instrukciókat kapjanak az elvárt feladatokról és lényegesnek tartjuk a következetes számonkérést és ellenőrzést is.

Az írásbeli házi feladatok a nyelvtanítás sajátosságaiból adódóan változatosak lehetnek:

- . válaszadás nyitott kérdésekre
- . rövid válasz adása eldöntendő kérdésekre. igaz - hamis feladatok
- . feleletválasztásos feladatok
- . táblázatok, térképek rajzok, ábrák kiegészítése, készítése. kérdőívek kitöltése
- . képek helyes sorrendbe állítása
- . szöveg kiegészítése
- . hiányos szövegek, táblázatok, térképek kiegészítése
- . mondatok, bekezdések, szövegrészek helyes sorrendbe állítása
- . szöveg tartalmának összefoglalása magyarul (anyanyelven)
- . szöveg tartalmának összefoglalása angolul
- . írott szöveg magyarra (anyanyelvre) fordítása
- . képleírás
- . képek összehasonlítása
- . képeken látható történet leírása, befejezése
- . olvasott történet befejezése
- . történet leírása kulcsszavak és adatok alapján
- . levél, levelezőlap megírása megadott szempontok alapján
- . nyitott kérdések megválaszolása
- . hiányos szövegek kiegészítése
- . szöveg átalakítás megadott szempontok alapján (baráti és hivatalos) vélemény leírása
- . adatlap kitöltése magyarról (anyanyelvről) angolra fordítás. önéletrajz írása
- . napló írása
- . pályázat készítése, írása
- . projekt készítése
- . feleletválasztásos feladatok
- . kakukktojás
- . hiányos szöveg kiegészítése
- . szinonimák, antonimák
- . szavak, szómagyarázatok egymáshoz rendelése
- . szavak kiegészítése
- . mondatok kiegészítése
- . táblázatok kiegészítése, készítése. mondatalkotás
- . mondat átalakítás
- . kérdésalkotás
- . válaszadás kérdésekre

Az ellenőrzés és értékelés alapelvei:

- az ellenőrzés eszköz valamely kitűzött cél eléréséhez, nem lehet öncélú
- hiteles és tárgyilagos
- korrekt és kiszámítható, a tanulás céljához illő

- egyenletes, folyamatos eloszlású az éves munka során
- minden tanuló számára egyenlő esélyeket biztosít az elsajátított ismeretek kifejtésére
- komplex (kiemeli a pozitívumot, jelzi a hiányt), minden szóbeli és írásbeli munkáról visszajelzést ad
- nem a fegyelmezés és magatartási problémák megoldására szolgál
- a tanuló joga, hogy az ellenőrzés eredményéről, annak értékeléséről tudomást szerezzen
- felmerülő kérdéseire választ kapjon
- a szülő gyermeke tanulmányi fejlődéséről, előmeneteléről rendszeresen (ellenőrző útján) értesüljön
  - **Jeles (5):** ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.
  - **Jó (4):** ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.
  - **Közepes (3):** ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, a nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)
  - **Elégséges (2):** ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy.)
  - **Elégtelen (1):** ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az ellenőrzés és értékelés módja:

A közvetített ismeretek rendszeres és a tantárgy jellegének megfelelő formában történő számonkérése, a tudás és felkészülés mérése:

- szóbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése
- írásbeli – a tanult ismeretek írásban történő ellenőrzése (röpdolgozat, témazáró dolgozat, stb.), mely a feldolgozott tananyag mennyiségétől függően eltérő terjedelmű

A szaktárgyat tanító tanár joga – a tantárgy illetve a tanulók életkori sajátosságai illetve egyéni tulajdonságaik figyelembe vétele mellett – az alapelvekben leírtak szerint az ellenőrzés módjának kiválasztása.

Az írásban és szóban történő beszámoltatás illetve ellenőrzés követelményeinek és formáinak meghatározása – a tanári szabadság megtartása mellett – a munkaközösségek jogköre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös Európai Referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

IDŐKERET. ÓRASZÁMOK heti viszonylatban

1. IDEGEN NYELV	Nyelvi előkészítő évfolyam	9. évfolyam turisztika	9.évf logisztika kereskedő	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
emelt óraszámú képzés (angol, német főnyelv)	-	4+3	5	5	5	5
emelt szintű képzés (angol főnyelv) NYEK	15	----	5	5	5	5